

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. XXIX. De Parochiis Et Alienis Parochianis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

IN TIT. XXIX. DE PAROCHIIS ET ALIENIS PAROCHIANIS.

S U M M A R I A.

1. Parochi limites parochia sua, excedere non possunt.
2. Parochia & Parœcia quid.
3. Parochiani qui habendi.

Quemadmodum extra territorium jus dicere non licet, *l. ult. D. De jurisd.* ita neque extra Ecclesie suae limites Parochi vel alii Prælati aliquid juris sibi vindicare possunt, v. g. alienum parochianum in Ecclesiam suam ad Sacramentorum participationem vel ad sepulturam admittere, *cap. 2. & 3. hoc tit.* Neque hujusmodi limitibus, de quibus constat legitimè constitutos esse, præscribi potest, *c. penult. h. t.*

4. Nomen autem Parochiæ hoc loco accipitur

non tantum pro particulari territorio aut diocesi unius Parochi & Plebani, sed & pro tota aliqua diocesi sive territorio Episcopi, *can. Bona 74. xi. quest. 2.* Dictum à Græco *παρῆχειν*, id est, *Præbendo*, quod Parochi munus sit præbere & exhibere subditis suis & parochianis Sacramenta, aliasque spirituales functiones: vel *Parœcia* à verbo *παροικεῖν*, id est, *cohabitare*. Unde *Parœcia*, quasi accolatus; *Parœcius* incola, *l. Pupillus 239 §. 2. D. De verb. signif. & Parœciani*, qui unum aliquod commune templum accolunt, ut inde Sacramenta participent. † Unde illi tantum pro parochianis aut parœcianis habendi sunt, qui in eadem parochia domicilium habent: nam si domicilium aliò transferant, eo ipso desinunt esse diocæsani istius parochiæ, *cap. ult. hoc tit. V. A.*

IN TIT. XXX. DE DECIMIS, PRIMITIIS ET OBLATIONIBUS.

CAPUT PRIMUM.

De notione, origine, & descriptione Decimarum; & ex quibus rebus decimæ debeantur.

S U M M A R I A.

1. Decima quid?
2. Decimarum usus antiquissimus.
3. Lex divina veteris Testamenti de decimis.
4. Decima in signum universalis dominii instituta sunt.
5. Decimarum usus etiam apud Ethnicos.
6. Descriptio decimarum apud Christianos.
7. An ex hereditatibus, legatis, aut ex simili causa lucrativa decima debeantur.
8. Decimas Christianorum ampliores esse decimis veteris Testamenti.
9. Cur potius decima pars, non alia à juris conditori- bus electa fuerit.

Decimæ, si notionem nominis spectes, nihil aliud sunt, quam ejusque rei decima pars; unde & sæpè dicuntur decima, omisâ parte. Ulpian. *in l. 2. D. De polluitat. Si decimam quis bonorum novit.* Cicero in Verrem lib. 5. *Affirmante se*

plus decimam non daturum; per decimam intelligens decimam. Nam & hinc *decimanus ager*, ex quo scilicet decimæ vel decima pars fructuum penditur, apud eundem Cicero *lib. 2. de finib. Decimæ* in singulari numero quoque mentio fit *in c. Cum homines 7. c. Ad hac 15. cap. Quamvis 17. & in cap. Prohibemus 19. Ext. h. tit.* Sed frequentius plurali numero utimur; quod ut plurimum multarum rerum decima pars simul solvatur; vel, ut rectius dicam, unius rei decima pars in solvendo sæpè iteretur, ut accidit in fructibus agrorum, arborum, & similibus.

Ufus verò decimarum persolvendarum perve-
tustus est. Nam legitur *Genes. cap. 14.* Abraham solvisse Melchisedech decimas ex manubiis hostium à se devictorum. Cujus facti meminit & *D. Paulus ad Heb. cap. 7.* his verbis: *Intuemini autem, quantus sit hic, cui & decimas dedit de præcipuis Abraham Patriarcha.* Item *Gen. 28. cap.* traditur Jacob Patriarcha votum emisisse de solvendis decimis: *Si fuerit, inquit, Deus mecum, & custodierit me in*
h. 2. vis,